

Zdelovská drbna

v tomto čísle
najdete:

červen 2011

zprávy z OBECNÍHO ÚŘADU

Pamětní kniha
sboru dobrovolných hasičů
č.II.

Pamětní kniha obce Zdelevo

II. OTEVŘENÉ MISTROVSTVÍ ZDELOVA V CVRKNÁNÍ KULIČEK

Sraz sousedů

RANCH SHARASAN

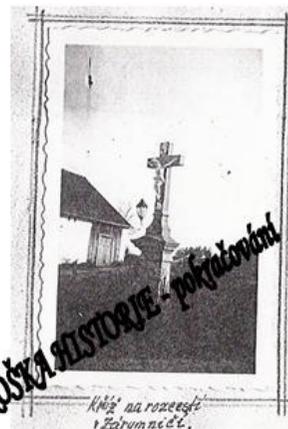
Stavba Zdelevo
na Javorovci

Z paměti naší babičky

TEST pro chytře hlavy

PROŠKA RESTORJE - pokřesťování
Kříž na rozezdle
v Zdelevo č.č.

*Výročí
červen 2011*

Obecní úřad ve Zdelově vás zve:

17.června 2011 od 19:00 hodin
v restauraci U Joudy na
VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

2.července 2011 od 14:00 hodin
na koupališti
DĚTSKÝ DEN

23.července 2011 od 13:00 hodin
na koupališti
ZDELOVSKÁ LÁVKA

13.srpna 2011 od 20:00 hodin
na koupališti
ZDELOVSKÝ ROCKFEST

vystoupí kapely: **ULÁNBÁTAR, BEERGATE a PIONEERS**
pod záštitou Obecního úřadu
spolupořádají hasiči Zdelov a firma Vilímek

*Provoz naší místní prodejny byl zahájen 7.3.1972
Pamatujete se ještě, kdo prodával v naší prodejně?*

Janečkovi (Holice)

Komárek František,
Provazníková Miluše

Karásková Ma-
rie, Provazníková
Miluše

Gallová Marie

Provazníková Lída

Pavličková Jana

Vlasáková Marie

Matoušková Hana

Hamerská Jana

Šustrová Alena

Šafářová Božena

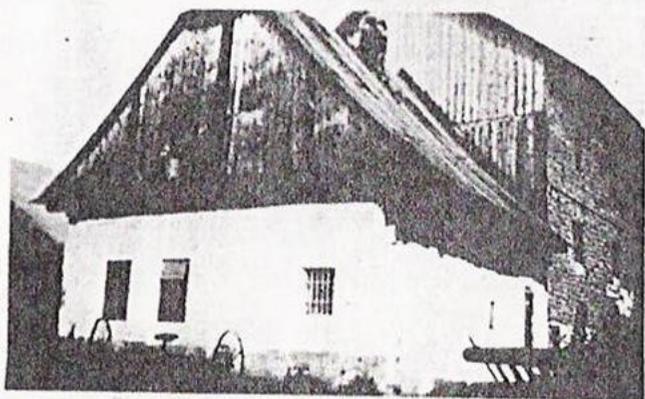
Dopitová Jana

Čestická Renata

Bozetická Dana

-pla-

Horací mlýna č. 55

Nová ulice na Hornáčkovicích

Na hrázi

Kříž na rozcestí
v Žárýmnicích

Z paměti naší babičky

Jak se spalo

Ve třicátých letech minulého století byly všude v chalupách bytelnější širší postele a všude se spalo po dvou. Kde měli více dětí, tak 2 děti spaly v hlavách a 2 v nohách, takže po čtyřech v jedné posteli. V zimě mimo kuchyně se v celé chalupě nikde netopilo. Postele byly i na půdě vedle sena. Na noc si všichni zabalili hlavy do flanelových šátků a zachumlali se do pořádných duchen. Podle vyprávění mých prarodičů jim nikdy nebylo zima. Naše babička s dědou spali v komoře, kde bylo malé okénko a mimo postele tam byla jenom velká truhla na šaty. Babička měla dvě peřiny. Jednu slabší na léto a jednu, jak vždycky říkala devítíloketní, ve které bylo hodně peří a tu používala na zimu. Devítíloketní peřina byla asi 140 cm a k ní se přišlo ještě 90 cm šíře. Babička také používala stavební velkou cihlu, kterou ráno strčila do trouby, když se něco peklo, tak se cihla přendala na kamínka a po pečení zase zpátky do trouby. Asi ve čtyři hodiny odpoledne, babička přišla, zabalila cihlu do deky a vložila ji pod peřinu do postele. V zimě se chodilo brzy spát, v 6 hodin byla večeře, odbyl se dobytek, nebylo rádio ani televize, tak se chvíli posedělo a šlo se na kutě. Nahřátá cihla dokázala postel krásně vyhřát a ještě ráno byla teplá. Jakmile babička ráno vstala, už nesla cihlu v podpaží do kuchyně a vložila ji do trouby. Protože se topilo celý den, cihla se stačila dostatečně nahřát. K ránu jsem si někdy vlezla ke starouškům do postele a dědeček mi vypravoval o ohnivých mužích a světýlkách.

príspevek napsala pamí Miloslava Dostálová

Děti neměly a možná, že již příští rok přinese chalupě nového hospodáře.

Hned naproti, v čísle 83 paní Václavková stará se od smrti svého manžela sama o své tři dcery. Chalupu koupili před několika lety od ševce Křepely. Neohřeje se tudíž na dlouho jméno Václavkových v jejich zdech.

I jméno Provazníka- Serbuse brzy vezme za své. Dosud je nese číslo 34, ale již velmi často ozývá se vedle Provazníkovy jméno zetě Šponara. V čísle 30 velmi si zakládají na svých dvou dcerách. Že za pár let leckdo zapomene, kdo byl majitelem v roce 1943 toho-

to čísla, snad ani na mysl jim nepřijde. /Doležal Josef-
pozn.aut./

I zárybnický Provazník od brány provdáním své jediné dcery ověncí své jméno závojem zapomnění.

Po Zárybničí přichází Bukovina s početnými, po meči vymírajícími rody.

Za pár let nebude již číslo 62 Bednaříkovo s kopce, ale kdo ví, jak se bude mladý zeť adoptované dcery jmenovat. I soused Hirš s kopce, číslo 61, táhne smutně životem bez jediného potomka, třeba i ženského. Zato bukovinský Provazníček číslo 19 své chalupy proženil zdatným synům do rodiny Škopovy.

Jubilejní a Výroční správa

Třicet let uplynulo, kdy ustaven sbor dobrovol. hasičů ve Zdelově. Starosta obce p. Josef Spůra, v roce 1904 vyzval občany by přistoupily ke založení sborů. Na výzvu onu přihlásilo se 16 občanů. Sbor však zůstal nečinný nebyl ani k župě přihlášen. Až roku 1907. byli schváleny stanovi, obecní úřad koupil 4 kolovou stříkačku, od fi. V. Stratilka z Vys. Místa. Nastala činnost: Při volbách byl prvním velitelem zvolen Alois Šrámek mlynář, jednatelem František Forejtek mlynář, a pokladníkem Josef Hendrych. V dalších schůzích bylo usnešeno jak opatřit pracovní kroj a čapky, k čemuž byli pořádány zábavy. Pro uschování stříkačky, obec postavila Hasičské skladiště, které je náležitě pojištěno.

Během 30ti let, odešli tam odkudž návratu není, naši členové has. sborů: vel. Josef Hendrych, Al. Šrámek mlynář, Alois Šrámek pekař, Frant. Novák, Jan Charvát a život svůj položil na oltář vlasti ve světové válce Alois Švandelik. Vzpomeňme všech kteří bojovali a nedočkali se svobodné vlasti; aneb onemocnělé se vrátili a zemřeli:

Josef Hudousek, Václav Hudousek, Frant. Hlaváček č.74, Václav Spůra, Frant. Vaigl č.5, Josef Hloušek ze stráně, Frant. Zeman, Frant. Chaloupka č.32, Josef Hlaváček od lesa, Karel Schejbal, Karel Švandelik, Karel Boháč, Rudolf Šrámek č.40, Josef Hirš, Ant. Bednařík, Rudolf Hlaváček.

Během 30ti let, sbor zúčastnil se 16. požáru v místě a okolí. Sbor měl účast při zřizování Has. pojišťovny v Praze, se 100 kč. podílem, který je již vylosován a sborů obnos vrácen. Od 2 února 1927 je přihlášeno 20. členů u Has. pojišťovny v Praze, při nastalé smrti na 10.000 kč. při trvalé invaliditě na 15.000 kč. a při dočasné na 5. kč. denně. Za toto pojištění sbor zaplatí za jeden rok 179. kč. 70 hal. Veškeré nehody musí být z nařízené služby hasičské

Roku 1922 měl účast při ustavení Župní Pohřební pokladny, a v roce 1934. má přihlášeno 21 mužů a 19 žen, zapláceno je za 26. umrtí á 1.kč.= 1000.kč.

Prostřednictvím župní správi má podanou žádost o vyplaceni subvence 800 kč. na věčné potřeby z Hasičského fondu Č.Z.H.J. a 3/2 35. jest zaslán průkaz o upotřebeni podpory, prostřednictvím úřadu okr. sp.

Od 1. ledna do 31. prosince 1934. čítá 21 činných a 22 přispívajících členů; z činných členů jsou 3 čl. Samaritánské stráže.

Sbor má prostřednictvím obecního úřadu pojištěnou požární přípřež na 10.000 kč. Obdrženo bylo od Has. pojišťovny za rok 1932 a 1933. 50kč. z čistého zisku na potřeby věčné; a za rok 1931. = 25.kč.

V roce 1934 bylo konáno schůzi 5. a 1. val. hromada.

Veřejně sbor vystoupil, 8.krát.

Dodal hlídek. Sbor má 6 svazku

odborné Has. knihovny, odebývá Has. Rozhledy a Věstníky 4. Has. župi Orlice 15. 2 sborníky pro rok 1934. Cvičení konáno praktických 5. teoretických – Zúčastnil se 1. požáru, hospodářského stavení na Chotivi. Zúčastnil se okrskového cvičení v Šachově 13. května 1934; a Sjezdu Has. župi Orlice 15. na Vel. Ledské dne 1. července 1934. 8 čl. a dne 17/6. 34. byl přítomen 40ti leté památce velkého požáru na Skále, kde v plamenech zahynul br. Jos. Bedrna. 8.čl. 6./7. 34. měl účast na dni brannosti a předání standarty děl. pl. č.81. v Kostelci n/orl. 9.čl. Zábavy pořádal 2. Na darech přijal 25. kč.

V roce 1934 byla provedena stavba Sušáku na hadice.

Zápisník jednací čítá 89. čísel. z nich obdrženo 69. daných 20.

Ve Zdelově 31. prosince 1934.

H. Klaváčovi

Jednatel

II. OTEVŘENÉ MISTROVSTVÍ ZDELOVA V CVRNKÁNÍ KULIČEK

Kdo zavítal v sobotu 21.5.2011 do fotbalového areálu ve Zdelově, nebyl zklaman. Odehrávalo se tady již „2. mistrovství Zdelova ve cvrnkání kuliček,“ za účasti 34 přihlášených.

Soutěžilo se souběžně na třech důlcích, a to ve třech kategoriích, děti, dorost a dospělí. Proti loňskému zahajovacímu ročníku mělo mistrovství hladký spád, vše probíhalo jako „na drátku“

Kategorii nejmenších „cvrnkačů“ ovládla Iveta Houštková, která prošla turnajem bez porážky. Druhé místo obsadil Aleš Forejtek, třetí byla Karolína Vilímková a na čtvrtém místě pak skončila Emča Houštková.

Dorostenecké kategorii, kde bylo 9 přihlášených závodníků, kralovali hoši. Do finále postoupil s nejlepším výsledkem Lukáš Kopecný (bez porážky) a dále pak Neubecker Michal, Nedvídek Petr a Izák Petr. Z konečného vítězství se pak radoval Petr Nedvídek, který za sebou nechal Michala Neubeckera (2. místo), Lukáše Kopecného (3. místo) a nakonec i Petra Izáka (4 místo).

Nejlépe obsazená byla kategorie dospělých. „Na place“ se představilo 21 závodníků, z toho 10 žen. Po opravdu urputných bojích do odpoledního finále postoupili čtyři borci: Zdeněk Sehnal (bez porážky), Houštek Petr (1 prohra), Komárek Petr (1 prohra) a Nedvídek Petr (2 porážky).

Finálovou sérii vzájemných zápasů nejlépe zvládl

Petr Houštek a stal se tak „Mistrem Zdelova ve cvrnkání kuliček pro r.2011.“ Loňské druhé místo obhájil Zdeněk Sehnal, bronz „bral“ Petr Nedvídek a na čtvrtém místě pak skončil Petr Komárek.

„Mistryně Zdelova z roku 2010,“ Zdena Červinková, tentokrát do finálových bojů nepostoupila a obsadila dělené 7. místo.

Děkujeme všem za aktivní účast a myslím, že jsme všichni prožili „pěkné odpoledne s pěkným sportem.“

Ve Zdelově 21.5.2011, zapsal: petkom, SASS Kozinec

1. Kdy se slaví Mezinárodní den dětí (MDD)?

- a) 1.června
- b) 11.června
- c) 30. června

2. Co je to solární(sluneční) kalendář?

- a) kalendář založený na pohybu slunce a měsíce
- b) kalendář založený na pohybu slunce a země
- c) kalendář založený na aktivitě slunce

3. Kdo žije ve včelím úlu?

- a) královna a dělnice
- b) královna, dělnice a trubci
- c) královna, šašek a rádci

4. Na co se používá lipový květ?

- a) na vaření
- b) na léčbu kašle
- c) na pocení

5. Uvnitř kterého návrší se nalézají Koněpruské jeskyně?

- a) Zlatý důl
- b) Zlatý vůl
- c) Zlatý kůň

6. Jak se také dříve nazýval Karlštejn?

- a) Králův Dvůr
- b) Karlův trůn
- c) Karlův Týn

7. Jaké hmotnosti může dosáhnout slon africký?

- a) 4-5 tun
- b) 6-7 tun
- c) 8-9 tun

8. Kdo to byl Purkrabí?

- a) správce dvora
- b) správce hradu
- c) správce pokladnice

9. Ve kterých letech probíhala Tricetiletá válka?

- a) 1618-1648
- b) 1518-1548
- c) 1718-1748

10. Co to byla salakvarda?

- a) čestná stráž
- b) ochranná voj. jednotka
- c) ochranný list

Něco na gril

Rady mistra kuchaře

Řízky na pivo

Ingredience: kuřecí maso řízky - vykostěné (můžou být i stehenní), 1 kg sůl podle chuti, pepř, grilovací koření, bazalka, česnek, pivo světlé a černé 1+1 lahev

Postup přípravy:Řízky osolíme, opepříme, posypeme kořením a potřeme rozmačkaným česnekem a bazalkou. Maso vložíme do mísy do které jsme vylili obě piva a necháme uležet aspoň 2 hod. v chladnu. Potom řízky opékáme pomalu na rozpáleném roštu a potříváme lákem, ve kterém byly naloženy.

Grilované cukety a lilky v olejovo-octové marinádě

Ingredience: sůl, olivový olej, cuketa 2 ks, lilek, česnek 3 stroužky, olivy, ocet

Postup přípravy: Cukety nakrájíme podélně, lilek na kolečka. Obojí posolíme a necháme „vyplakat“. Poté grilujeme (použila jsem stolní elektrický gril), nebo opečeme na pánvi, ale je možné i na venkovním grilu. Do olivového oleje přidáme pár kapek balsamico octa a dobře promícháme (nechce se to spojit, ale dá si to říci) pak přidáme prolisovaný česnek a olivy. Do skleněné misky klademe střídavě plátky lilku a cukety a proléváme ochuceným olejem.

Je to příjemná příloha ke grilovaným masům a v lednici dlouho vydrží.

Citronové makrely - grilované

Ingredience: makrely- vykuchané, očištěné 4 ks, citron -menší 4 ks, mátové listy cca 20 ks, olivový olej, sůl a pepř

Postup přípravy: Do makrel uděláme několik malých, šikmých zářezů. Citrony pokrájíme na plátky. Do bříška každé makrely vložíme pár lístků máty, kolečka citronů, zakápneme olejem, osolíme a opepříme. Grilovací tácek vyložíme alobalem, na který položíme makrely a uzavřeme. Grilujeme 15 - 20 minut, pak ihned podáváme s čerstvým pečivem.

"...V ZÁRYBNIČÍ TO TO FIČÍ..."

ZDELOV
ZÁRYBNIČÍ

...a skutečně to fičelo při přípravách na třetí setkání v rámci "Mezinárodního dne sousedů", které se uskutečnilo 26.5.2011 na zárybnickém "náměstíčku". Počasí přálo, pití i jídla bylo hojně a sousedů se také sešlo dost. Přišli i vzdálenější: Mirek Božetický, Jarda Čestický, a Libor Hirš.

Všichni společně si přitukli na tento významný den, popřáli si opět dobré sousedské vztahy do dalšího roku. K dobré náladě zahrála na kytaru a zaspívala Ivanka. Kdo ví, co nás napadne příští rok....možná, že budeme i tančit....

sousedé

Milí Zdelováci, po několikanásobném slibování redaktorovi „Medvědovi“ jsme se konečně dostali k tomu, abychom se Vám prostřednictvím této drbny mohli v krátké vizitce představit.

RANCH SHARASAN

Náš ranč jsme začali budovat před třemi lety, ve zdelovské části Zárybničí, z bývalého teletníku. Jistě si každý z Vás dovede představit, kolik námahy a úsilí je potřeba vynaložit na to, abyste si splnili sen. Tím, že už se nám na pastvinách prohání stádo nádherných koní nám dává dobrý pocit i přesto, že nás ještě čeká pořádný kus cesty do cíle.

Na našem ranči chceme chovat pohodového koníky, většinou amerických westernových plemen, která jsou vhodná jak pro sportovní, tak rekreační využití, a to i pro naprosté začátečníky.

Pokud nám půjde vše podle našich představ, tak bychom se v budoucnu u nás mohli začít setkávat při různých westernových a country akcích, při kterých půjde hlavně o dobrou náladu a příjemně strávený čas s nádehem amerického západu.....

Zájemcům jsme schopni trochu té romantiky v sedlech koní splnit již teď. Pokud nás chcete navštívit z pohody Vašeho domova, mrkněte na www.ranchsharasan.websnadno.cz

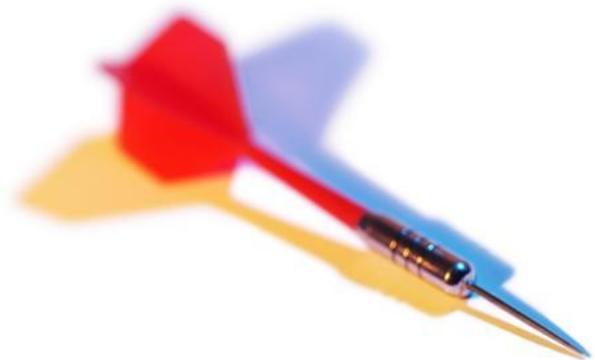

Snad Vás naše vizitka potěšila a na naše další setkání se těší **Josef Fiala, Ivona Kovářová a ranch Sharasan**

Ligová tabulka - konečné pořadí

Pořadí	Družstvo	Kol	V	VP	R	PP	P	K	Skóre	Legy	Body
1.	ŠK Skořenice	24	19	3	0	0	2	0	297:138	654:376	63
2.	The Badgers Kostelec nad Orlicí	24	18	1	0	1	4	0	284:150	646:395	57
3.	Rytíři paní Danuše Zdešov	24	13	3	0	1	6	1	232:204	549:514	43
4.	45 DC Rychnov n/Kněžnou	24	11	1	0	4	8	0	224:213	540:525	39
5.	Svnové vřepu Lipůvka	24	8	0	0	1	15	0	183:250	456:571	25
6.	Rafani Kostelec n/O	24	4	1	0	3	16	0	161:275	440:625	17
7.	Brasil Častolovice	24	1	1	0	0	22	0	141:292	379:658	5

FOTBAL

**Poslední utkání této sezony proti celku Vamberk "B"
odehrajeme již v pátek 17.6.**

V sobotu 18.6. se pak uskuteční sportovní den

Na sportovní den jsou zváni všichni hráči s drahými polovičkami a příznivci zdešovského fotbalu (nejlépe v párech). V sobotu si tedy hezky zasportujeme, najíme se, popijeme a popř. večer zatančíme. Každý zúčastněný pár také zajistí jednu hodnotnější a jednu méně hodnotnou cenu (kravinku) pro vítěze v jednotlivých aktivitách. **Začátek akce: 18.6.2011 v 9:00 - 9:30**

Plánované aktivity: Fotbálek, volejbal, badminton, petanque (a další). **Vstupné pro fanoušky:** 200Kč / osoba (400Kč / pár)

Včela medonosná - *Apis mellifica*

Včelky asi všichni znáte, takže nemá cenu se sáhodlouze rozepisovat jak vypadají. Hnědé, hubené tělíčko se žlutými až oranžovými vodorovnými pruhy, které je téměř všude ochmýřené si nelze s ničím splést. Tykadla jsou krátká a pro včelu nezbytná. Pomocí tykadel rozlišuje vůni rostlin. Tykadla jí také pomáhají při stavbě včelí plástve. Včely obranářky pomocí senzorů na tykadélkách poznají podle pachy včelu z vlastního úlu od vetřelkyně. Na hlavě má včela 2 složené oči a 3 jednoduché. Ve srovnání s lidským okem je u včel horší rozlišování barev. Například špatně rozeznává červenou barvu. Narozdíl od člověka však vidí ultrafialové barvy čehož náležitě využívá při hledání květin. K vidění používá pouze složené oči jednoduché oči používá pouze na světelné dráždění. Dalším orgánem, který lze u včely nalézt je sosák. Ten včela využívá k nasátí nektaru či medovice. Ten se smíchá s enzymy a v zavíčkovaných plástvých podobných těm, kde se líhnou nové generace z nich vzniká med. Včely se též mohou chlubit kusadly. Největší kusadla má královna. V jejich těsné blízkosti je žláza, pomocí které královna vylučuje mateří látku. Stejnou žlázou dělnice vylučují látku na změkčení vosku. Trubci ji nemají. Ale zpět ke kusadlům. Včely je používají jako párový uchopovací či hnětací orgán. Ze střední části trupu včele vyrůstají tři páry nohou. Anatomie zadního páru nohou včele dělnice umožňuje zachycení co největšího množství pylu či medovice (vyskytuje se na listech a jehličí, jedná se o výměšky hmyzu) do úlu. Všechny včely kromě trubců mají na obranu žihadlo. Je však rozdíl mezi žihadlem královny a ostatních včel. Královna ho má rovné bez zpětných háčků. To jí umožňuje bránit se více nepřítelům aniž by zemřela. Nakonec ještě pár slov o křídlech. Ty má včela celkem 4. Přední a zadní pár.

Včelí rodina

Včely žijí ve velkých společenstvech, často v uměle vyrobených úlech. V těchto úlech žijí podstatně tři druhy včel. Královna, trubci a dělnice. Královna má za úkol pouze reprodukci. Vybívá se v největších buňkách a jsou nejlépe krmeny. Královna ovládá "své poddané" "královským parfémem" substancí, kterou vylučuje z kusadlových žláz. Pokud by došlo k úhynu královny - utlumil by se vliv substance, dělnice by vystavěly pro larvy větší buňky a začaly by je krmit kvalitní mateří kašičkou. nejdříve vylíhla královna po té zabije ty ještě nevyvíhlé a vydá se na svatební let. Trubci jsou samečci, kteří oplodní královnu. Rodí se z menších buněk než dělnice a po oplození královny umírají. Podobně jako královna, jsou i trubci krmeni dělnicemi. Na konci léta se o ně dělnice přestávají starat a jsou vyhnány z úlu. Dělnice mají rozdělenou ostatní práci. Jedná se o samice se zakrnělými pohlavními orgány. V případě, že ve včelstvu není královna, může klást neoplozená vajíčka. Této dělnice se říká trubčice. Některé se starají o královnu, jiné o trubce. Další část staví nové plástve. Včelky, které vidíme poletovat venku, patří také mezi dělnice. Pilně sbírají z květů pyl nektar a medovici, které jsou základem potravy jak pro královnu tak i pro budoucí generaci.

Lípa srdčitá (malolistá) - *Tilia cordata*

Lípa, náš národní strom, patří mezi listnaté opadavé stromy. Většinou se jedná o velmi statné, urostlé stromy, vysoké až 30 m nebo příležitostně i více. Vyznačují se vysoko klenutou, upravenou korunou.

Lípa, náš národní strom. Tento titul získala patrně díky kvalitě svého dřeva. Lipové dřevo provázelo a ještě stále provází naše životy. Dříve se z něj vyráběly velmi kvalitní hudební nástroje, nábytek...

Podle pověsti právě lípy osídlovali spravedliví a dobří duchové. Lidé je pak vyhledávali, aby se pod nimi schovali před bouřkou, v domění, že do nich díky dobrým duchům neuhodí blesk. Lípa patří mezi listnaté opadavé stromy. většinou se jedná o velmi statné, urostlé stromy, vysoké až 30 m nebo příležitostně i více. Vyznačují se vysoko klenutou, upravenou korunou. Na větvích jsou listy střídavě posazené. Mají srdčitý tvar a zřetelné je jejich ozubení na obryse. Na lícové straně jsou tmavozelené a lesklé, z rubu modrozelené. U paždích můžeme pozorovat rezavé ochlupení. Na jaře se objeví vejcovité, černohnědé pupeny. V červnu či červenci můžeme vidět lípy kvést. Celé latovité květenství žlutavě bílých květů s výraznými tyčinkami je srostlé s podpůrným listem. Lípa je významnou medonosnou rostlinou. Včelky to dobře vědí a tak jsou lípy v době květu jimi doslova obaleny. Nepříliš známým plodem lípy je oříšek.

Tato typická středoevropská dřevina se vyskytuje po celém našem území. Časté jsou uměle vysazované aleje lip. Je také stálou součástí smíšených podhorských a horských lesů. Nejsou výjimkou ani staré lípy, které patří mezi naše přírodní památky.

Známé jsou léčivé účinky lipového květu. Tyto květy obsahují flavonové glykosidy (zejména tilirosid), poměrně dost slizu, malé množství silice, jejíž hlavní složkou je fornesol. Dále jsou to třísloviny, cukry a malé množství saponinu.

Čaj z nich se již dlouho používá při nachlazení, dráždivém kašli. Má také kladný vliv na regulaci činnosti trávicího ústrojí. Je oblíbený především díky tomu, že podporuje pocení, rozpouští hleny a snižuje dráždivost ke kašli. často se používá ve směsi s černým bezem.

Pokud si chcete udělat pěknou procházku a lipový květ si natrhat sami, je důležité vědět, že ve směsi nesmí být plody. Proto květenství trhejte ještě před plným rozkvetem. vyražte v době, kdy je venku sucho a sušte ve vrstvách do 5 cm. Při sběru si dejte pozor na záměnu s jinými druhy, jako je lípa americká či stříbrná. Poznáte je podle toho, že mají ochlupené listeny a výrazněji zbarvené tyčinky. Na sběr jsou nevhodné.

Listy spařené vodou a smíchané s vínem se přikládali na končetiny při svalových křečích a na popáleniny.

(zdroj: www.priroda.cz)

Historie Zdeleva ve fotografii

Stavba naší prodejny

Začátkem 70. let minulého století si Zdelováci postavili sami prodejnu. Dobrovolníci tenkrát pracovali ve svém volnu a zcela zdarma, což je dnes pro někoho neuvěřitelné.

TEST

Správné odpovědi: 1a,2b,3b,4b,c,5c,6c,7b,8b,9a,10a,b,c

Pod záštitou Obecního úřadu a za přispění zdelovských občanů v nákladu 130 výtisků, tento zpravodaj vydává Petr Nedvídek. Kontakt: tel.605706459, e-mail: zdelovskadrba@seznam.cz, poštovní schránka č.p.18 Zdelev